

היום שבו איים בן גוריון לכפר את "גאל ידן" * הכרזת סוד שהחליט לנצח את הסרטן * שיד סאטירי של מנהל בית הספר מצרי

הלילה בו בערה אלטלנה

ד"ר מיכאל ברוזוהר, במאמרו על סף מילחמת האזרחים. מביא פרקים מתוך הטריטוריה שלו בן גוריון, תוך הצגת כמה פרשיות ממילחמת השחרור ומשנותיה הראשונות של המדינה. אחד הפרקים שהדעות עליו חלוקות עד עצם היום הזה, הוא סיפור אוניית הנשק אלטלנה. בין השאר כותב ברוזוהר על המתרחש במטה הכללי: "שכל גדולי הדור, מפקדים בכירים של צה"ל, ישבו על כיסאות לאורך הקירות. איש לא פצה את פיו. כתוף הסתובב דויד בן גוריון, כארי בסוגרי. פניו היו זעופים והוא צעד מקור אל קיר, הלך ושיב, ידיו לפנות מאחורי גבו והוא ממלמל לעצמו... בן גוריון סקר. איפה יינאל? צעק לפתע. יינאל ידון לא היה באיתו רגע באולם. אם יינאל איננו פה, שאג הזקן בחרוז, אשים איש אחר בראש הצבא!..."

תמונה אחרת גיולה בלילה, על סיפונה של אלטלנה. שבערה אחרי שהופצצה: "באותו לילה האויר עם שלב בדריכות לנאומי של מנחם בגין, ששודר בתחנה החשאית של אצ"ל. כמשך שעתים דיבר בגין, ותוך כדי נאומו איבד את השליטה על עצמו, פרץ בכייתמרורים, השמיט נידופים כלפי בן גוריון, הכסיל הטיפש הזה! שומם, מזוימה לרצוח אותו נפש. הוא טען שאלטלנה היפגזה מתוך מגמה להרוג את, את בגין עצמו. כמה אווילים הם! קרא במיקר רופז, נניח שהייתי נהרג... רכבות אחרים היו כאים במקומי ונושאים מחדש את הדגל. אותנו אין משמרים. אנו מברזל ניצרינו!"

(ידיעות אחרונות)

לנצח את הסרטן

מיסמך אנושי נדיר הביא העיתונאי דב גולדשטיין, ששוחח עם המדען פרופסור סטיבן עמיאל בבית החולים, אחרי שזה עבר ניתוח להוצאת גידול סרטני במוח. עמיאל גינה וזמן במשך השבועות שחלפו מאז גילו את הסרטן במוחו, ובו כתב:

"הכל נקבע. הכל נפרם לי. הנה, הנה התמונה, אני רואה אותה, היא שלמה, היא כאן... אני רוצה לתאר אותה, אני רוצה לספר לה אני רואה... הנה... והיא נקבעת, נגזרת לחתיכות, והחתיכות נשמטות ממני... רגע... תנו לי להתייסק... אני רוצה את התמונה... אני רוצה לספר לך מה אני רואה... אין תמונה... נקבעה... והגזיר ירם נשמט... קטנים, קטנים, וערוב, נעלמים... היום היה לי יום נורא... פלה לי שאני כזה היום, שלחתי לי כולכם... אני נאבק... אתם רואים שאני נאבק... היום היה לי יום קשה מאד... אתמול סיפרו לי שזה לא נגמר. שהניתוח לא פתר את העיות. שיש צורך בהקרנות. שיעבור אתי לתל-השיכון ויקרינו על המוח שלו. בלילה רציתי להתאבד. כפעם הראשונה בימי חיי מאסת בחיים. לא רציתי להיאבק. לא היה לי כוח. רציתי לגמור... טובה היתה אתי. כל הזמן היא אתי. ביקשתי ממנה, שהיא תעזור לי להתאבד. לא יכולתי לעשות זאת לבד. גם לשם כך לא היה לי כוח. התחננתי לפניה. היא לא אמרה שלא תעזור לי. היא לא ניסתה לשכנע אתי. יש לה דרכים משלה. היא אמרה רק מילה אחת: ביחוד והיא חדרה, המילה הבודדת הזאת, אל תוך המוח המנותח, אל התאים החיים. ביחוד? היא זאני? היה בה כוח רב במילה הזאת... איזו עצמא מרגיעה..."

סוד הקסם של המנהיגה

אהרון מגד מדור וזמן של אורה. מגיב ומעלה על הכתב, את ההתרגשות שעברה עליו למראה תוכנית הטלוויזיה חיים שכאלה עם גולדה מאיר, ראשיה ממשה לשעבר, והוא כותב בין השאר: "נאמר שיש בה, גולדה אנושית ומפריה (קפיטנינג), שיש בה, מוניה של שכל ורגיש, שיש בה ביטחון, פתיחות, אמינות, גיולה, נאווה יהודית, עצמיות, כוח הנובע מנסיכות חיים עשיר (דיני, כריזם), שהיא אשה זאב עבריה, חזקה ומאוזנת, שופעת חום והכנה (אסתר עיני, הכת והבן), ועוד ועוד..."

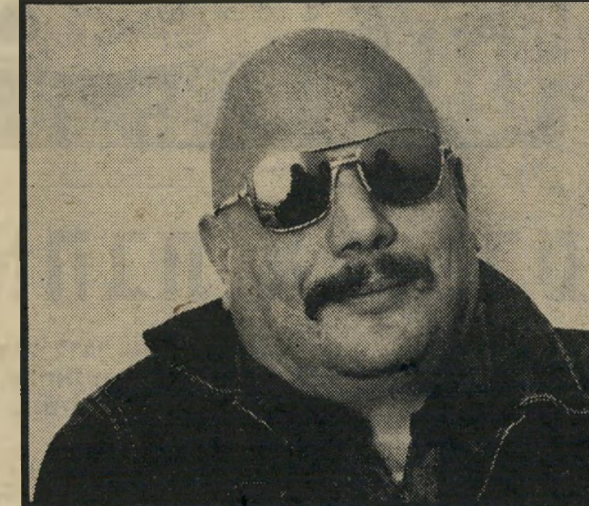
חיים שכאלה הוכירו למגד, את נוכחותה של גולדה מאיר בכנס אירגון הפרטיונים ואסירי המחנות שנערך בתל-אביב, והוא כותב: "בלשון העממית שלה, הזרועה אנקדוטות, סיפורים מנסיון חיים עשיר, אירוניה, סופוליסטית, בימי חן, חום - עשתה גולדה מכל הקהל הרחב היה

היתה מדויקת. סיפר גולן כי הפרופסור אמר רובינשטיין פנה אליו כדי שיקבל את התפקיד. גולן השיב לו שקודם כל על רובינשטיין לקבל את אישורו של עורך הארץ, גר"ש שום שוקן. ידעתי, כמובן, ששוקן יסרב" סיכם גולן. "וכך נפטרתי מן הצורך לתת את דעתי על העניין."

קברניט אל-על אורי יופה טוען, כי הוא משוכנע שהפרופסור ייגאל ידון יזכה ברוב מקריע בבחירות הקרויות. וכל זאת, אליבא דאורי, מפני שהמדינה נמצאת כל-כך עמוק באדמה, שרק ארכיאולוג יוכל להציל אותה. הסבר מקורי אחר להצ-

סופה, כשאינה קמה ממקומה אפילו פעם אחת. כאשר העירו את תשומת-ליבו של ח"כ מנחם בגין לעובדה זו, אמר: "לאט לאט, תנו לה זמן, היא עוד תלמד שהעבודה האמתית מתגלה במיוזון."

ראש מחלקת ההסברה של הליכוד, אלוף (מיל) עזר וייצמן, היה מושעשע לכנייה סתה של ציטה לינקר לכנסת כח"כית הליכוד. אמר וייצמן: "עכשיו, כשיש לנו כבר ציטה מה שחסר זה רק טרון!"



ידיק גולדשטיין

השקרת הנוצצת שלו המפר-סמה בישראל הרבה לפני זו מרחיקות-לכת. לפני כארבע שנים ניסה לרוץ ברשימה בבחירות לעיריית תל-אביב. לקראת הבחירות הקרובות להסתדרות הקים את רשימת רעי - רשימת עובדים יצרניים. אולם בין בחירות לבחירות הוא מופיע גם כשחקן קולנוע. עתה הוא משחק כשומר-ראש בסרט הישראלי "בוא נפוצץ מיליון". השחקן יהודה ברקן, המופיע באותו סרט, ושעליו נכתב בשבוע שעבר במדור זה כי שערותיו נחרכו בעת ההסרטה, העיר: "אני רק מקווה ש-בעיקבות הפירסום לא יחטבו שמיים גולדשטיין זה אני!"

לחת האפשרית של הפרופסור ייגאל ידון בבחירות יש לספר עמום (מיכאל שלי) עזר: "ידון הוא ארצי באנקר. הוא יקבל את הקולות של כל הארצי באנקרים במדינה."

דעה אחרת של עזר על ידון: "הוא הגנרל גניב של התנועה. אם יגיע לשלטון, יבוא אחריו נאצר". מי זה יהיה? ממש עזר: "אולי (ה) אלוף (מיל) מאיר זורע."

הלצה המתהלכת בקרב העיתונאים: "שמעת? איסר הראל הביא לייגאל ידון המון קולות - את כל הקולות המוקלטים."

בימים אלו החל הכמרי הצעיר יקי יושע בצלומי סרטי טו השני סוטעץ על פי ספרו האוטוביוגרפי של הסופר ירי"ם קניוק. כשעסק בליהוק הכתובנים חפש יקי אשה ש-תתאים לאחד התפקידים היחשובים בסרט: אמו של ה-גיבור, עמיתדב סוטעץ. לגמרי במקרה פגש בביתו של קניוק את אמו שרה עליה מבוסס ה-תפקיד. בו במקום הציע לה לשחק את תפקיד עצמה. ה-מתחכת בת ה-73, נראית צעיר-דה מכפי גילה, התלהבה ל-הצעה. היא שפחות התלהב היה בנה הסופר שלא הסכים בשום אופן לשתף את אמו בסרט. במקום שרה קניוק נגלם את דמותה השחקנית מרים ברנ"שטיין-כהן.

שגרסה כי יש לשתף בה שני טבדים. שאל ח"כ המערך אהרון אפרת: "למה שני-יים?" השיב לו ח"כ אליעזר ריזן: "כדי שישמרו זה על זה". אמר ח"כ הלע יצחק גילן: "אני סוף-סוף אני מבין בשביל מה היו לנו שני שרים בממשלה."

ריים תוהים מה למשל, עושה ח"כ העבודה מלייריה גז, מי שהיתה מפעילות רפ"י בכנסת. אולם איש אינו מסיל ספק בהערכתה העיוורת ל-דויד בן גוריון. כאשר נש-אלה גז מדוע היא מתנגדת כל-כך לחוק הפלות החדש, השיבה: "אילו בן-גוריון היה חי, גם הוא היה מצביע נגד". גז היא אחת משתי חברות הכנסת שהכשילו את הצעת-החוק להתרת הפלות מלאכור תיות שהגיש אורי אבנרי ל-כנסת לפני שמונה שנים.

כשירדה חברת-הכנסת שיהמית אלוני מעל דוכן הנואמים באולם-המליאה עזר בהן, שהיתה נגד חוק הפלות המלאכותיות, והחלה מתוחכמת איתה. אלוני לא נעצרה, ואמרה לה תוך שעברה על פניה: "באמת, גאולה, הרי כולנו יודעים שאת לא חכמה."

הידיעה על הניסיון ל-גייס את כתב הארץ מתי גולן לתפקיד הדובר של התנועה לשינוי (העולם הזה 2056) לא

מישפחה אחת, מישפחה יהודית מלוכדת, יושבת כפי שזולתן אחר כ, שלוש סעודות עם דיג-מלוח כבוש, חלה וקצת וורקה, והיא הדורשת לפנייה, והיא הנותנת לה את הרגשת האחדות הפנימית כלפי... כלפי כל העולם שממחזיק, העולם, הנוי, שבעצם הוא עיון, אייב, מסוכן, וצריך להתלכד כדי להישמר מפניו, להתגונן, להתקיים... מסיים אהרון מגד את מאמרו: "נוכחתי בערב ההוא כששמעתי ב,חיים שכאלה את דברי אותה של גולדה עליה, כשאמרה שהיא, חדי-צדדית, הושבת במסלול אחד, אינה מסוגלת להיכנס לנעליו של היריב ולראות גם את הצד שלו, ואולי דווקא זהו סוד הקסם של המנהיגות הישנה: ראיית היריב כאיב חדי-משמע, כאיב תות פשוטות, אפילו פשטניות, של הכרח הקיום, כמו לחם ומים, כשכל, להבטחם האינטלקטואליים וראיית, הצדק מכל צדדיו - הם מותרות..." (דבר)

הימים הראשונים

של החודש

עבד אלמג'יד מוחמד טה הוא מנהל בית-ספר יסודי במצרים. עוד לפני שפרצו המהומות בארצו ישב וכתב שיר סאטירי שמילותיו מדברות בעד עצמן: שעה ששומעים כהי המונים יוצאים אל הערים הגדולות במצרים כדי להפגין כנגד העז לאת מחירי מוצרי-היסוד והשירותים, קשה מאד להתעלם מכך ששרות אחדות בסאטירה משקפות מצב דומה במדינה שכנה לארץ הנילוס. תרגום השיר התפרסם בשבוע שעבר בתרגום חופשי לעיברית של הכתבת לעניינים ערביים סמדר פרי:

הוי הימים הראשונים של החודש / אי-אפשר לנבא מה אתם צופנים בכנסים. / לא אוכל לשמח בפרוסות המעטות שבירי / אלא-אם-כן אהיה בסחף שהחליפו את דמותן. / ישבת... כותב מיספרים ומחק... / גורע ומחסיר - וביחוד לעצמי את הרע ביותר... קבצו מאים בא לחפש אתי / מיכר הגבינה והקצב התדפקו על ידתי / אמרתי לפני-ביתי: הסתירו אותי אל ישראלו עלי / אימרו להם: הלך כללי שוב. שמוא תאמר: הגומתי - האם יש כדברים אלה כדי להתפאר? / חמור צעיר אכל מה שהאל מעניק לו ברוב חסדו / הוסף לכך כוס אחת שממנה לנמתי / מעט תה... ואילי סיגריה / וחצי כיכר-לחם להשיב בה את נפשי. / אך גם איתם גול ממני הספסר המוכר בשוק-שחור. הוי חמור צעיר - אל תאמר נושא אם מיצעים את דמך / הרי אינך רוצה לסבוא עד להקיא / חמור צעיר, ישעך תבוא עם לא תקרא עיתונים / ולא יספספו לך, "חדישית" כל היום. נכון, יש אלפים המצליחים לכלכל עצמם ועוד יותר / הם גנבים... כולם מכירים את הגנבים... / פועלים מאחרי-הקלעים - ומשחיתים להמוני העם את העקרונות המיכיים / שעליהם התחנכו / לאן הם הולכים? / הרי העם הולך וקייבותיהם... (על החישור)

פסוקי השבוע

- ראשי-הממשלה יצחק רבין: "תנועת-ידון היא אחד מעופות העונה... רוכל שבקושי יכול לנחל חנות-מכולת ומתיימר לעשות סופר-מאקט".
- שרי-החקלאות אהרון אוזן: "רבין טרי יותר מכולנו, אי-אפשר לבוא אליו בטענות".
- שרי-המיסחר-והתעשייה חיים ברנ"ל: "ראשיה-ממשלה לא הוכן לתפקידו, ועל זה נסינו רכש תוך השתפשות בתפקיד, ועל זה אנו משלמים".
- ח"כ אבא אבן אחרי שיחת-תיאום עם שמעון פרס על בריתם נגד יצחק רבין: "עתה נשאר רק לצוד את הדוב וחלק את עורו".
- עורך "על המישמר" מרק גפן עי ישראל גלילי: "אמן ניסוחי התרמית".
- משה שמיר במיכתב-גליו לנשיא-המדינה: "אדוני הנשיא: הידוע לך, כי סוריה היא אשור?".
- הבדרן דודו טופז בערכי-הראיונות שלו "בדרדו": "ראשיה-ממשלה רבין היה על תקן של אבנעו שרים: שרי הדתות, התיירות, ה-סעד והפנים. כיוון שרצה להיות בסדר בכל התפקידיים, הציע לבנות בתי-כנסת לחיירים נתמכים-סעד שהם חושבים ארעיים. אבל ראשיה-ממשלה, התנגד".